

Słów kilka o rozwoju oddolnego systemu wsparcia dla organizacji społecznych

Trzeci sektor w toku swojego rozwoju wyodrębnił pewną grupę organizacji, których zadaniem jest stymulowanie, wspieranie i uczestnictwo w inicjatywach podejmowanych na rzecz rozwiązywania wspólnych problemów organizacji pozarządowych. To tzw. organizacje wspierające, zwane też – nieco niefortunnie – organizacjami infrastrukturalnymi (niefortunnie, ponieważ słowo „infrastruktura” nieodparcie kojarzy się z technologią). Świadczą one usługi informacyjne, poradnicze, organizacyjno-techniczne, integrujące organizacje pozarządowe oraz finansujące ich projekty.

Jedna z prób definicji organizacji wsparcia mówi, iż organizacje takie pomagają organizacjom społecznym w trzech podstawowych obszarach: 1) dostarczają informacji o uregulowaniach prawnych, źródłach finansowania krajowych i zagranicznych, dostępnych szkoleniach i trenerach, a także dostarczają podstawowe informacje o sektorze; 2) organizują i informują o szkoleniach z zakresu zarządzania organizacją pozarządową (budowanie zespołu, planowanie programów, współpraca z administracją publiczną i organizacjami biznesu, zdobywanie środków na działalność, współpraca z wolontariuszami, monitoring i ewaluacja); 3) prowadzą konsultacje i udzielają porady z zakresu budowania strategii organizacji w jednym lub kilku obszarach działania organizacji (*por. Agnieszka Sawczuk, "Sieć Orpheus'a w Europie Środkowo - Wschodniej", Warszawa 2005*).

W oparciu o Ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.) można wywieść, że status organizacji wsparcia posiadają różne podmioty, bez względu na formę prawną, prowadzące działalność mającą na celu wspieranie organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy. Zresztą wprost z ustawy wynika, że centrum wsparcia jest jednym z zadań publicznych (art. 5 ust. 6 i 7) i może być prowadzone zarówno przez administrację publiczną, jak i organizację pozarządową.

Z kolei wiodący badacz III sektora, Piotr Frączak, tak definiuje organizacje wspierające: „Infrastruktura III sektora to pewien system, którego celem jest wspieranie rozwoju i znaczenia organizacji pozarządowych. Elementy tego systemu (organizacje lub/i działania)

powinny pełnić przynajmniej jedną z dwóch funkcji: 1) *slużebną* - celem jest tu działanie na rzecz innych organizacji poprzez dostarczanie ich liderom, pracownikom, członkom czy wolontariuszom wiedzy (w formie informacji, poradnictwa, szkoleń), wsparcia (organizacyjnego, rzeczowego, finansowego) lub też poprzez podejmowanie różnych działań w interesie tych organizacji (rzecznictwo, promocja, lobbing); 2) *integrującą i opiniotwórczą* - celem jest tu tworzenie systemu (lub systemów) wymiany informacji, a więc umożliwienie komunikacji pomiędzy poszczególnymi organizacjami, a przez to artykułowanie wspólnych dla środowiska interesów (postulatów) i ich reprezentację, a także podejmowanie wspólnych działań (partnerstwo)” (P. Frączak, *Rola infrastruktury III sektora w budowie ekonomii społecznej w Polsce, 2006*).

Pojęcie organizacji wspierających jest, jak widać, dość szerokie. Do organizacji wsparcia niektórzy badacze zaliczają zatem nie tylko organizacje pozarządowe, ale i centra wsparcia prowadzone przez samorządy jako jednostki organizacyjne (Gdynia, Gliwice, Szczecin, Sopot, Częstochowa, Płock) oraz podmioty komercyjne, nawet te okazjonalnie świadczące usługi wspierające na rzecz podmiotów III sektora. Co więcej, z oficjalnych dokumentów rządowych wynika, że takie jednostki jak Departament Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy i Spraw Społecznych oraz Krajowy Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego to też są organizacje wspierające. Ponadto w bazie danych Klon/Jawor bycie infrastrukturą III sektora deklaruje kilka tysięcy podmiotów, co wydaje się liczbą nieprawdopodobną. Dochodzi tu bowiem do pomieszania organizacji wsparcia z tymi, które w statucie wpisują jako jedno z zadań przepisane z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie prowadzenie "działalności wspomagającej technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe". Trzeba zatem na potrzeby niniejszego opracowania pokusić się o zawężenie pojęcia „organizacji wspierających” do tych podmiotów, których misją jest wspieranie potencjału innych organizacji pozarządowych, a jednocześnie działających jako samodzielny podmiot lub jako wydzielona jednostka organizacyjna innego, szerszego podmiotu oraz które w ramach swoich statutów mają zapis o wspieraniu sektora pozarządowego i realizują tą misję w sposób stały i systematyczny jako zadanie podstawowe i najważniejsze.

„Główną zasługą organizacji infrastrukturalnych jest ich – naprawdę wielki – wkład w rozwój trzeciego sektora. Można powiedzieć, że polski sektor organizacji pozarządowych rozwijał się dzięki dwóm mechanizmom. Jeden to czynnik samorozwojowy i edukacyjny, czyli to, co musieliśmy, jako społeczeństwo, zrobić sami. Drugi – to pomoc zagraniczna, przy czym nie mam na myśli jedynie pomocy finansowej, ale także *know-how* i przenoszenie na nasz grunt pewnych wzorców kulturowych. Zarówno w pierwszym, jak i w drugim przypadku organizacje infrastrukturalne odegrały olbrzymią rolę. Ważny był także tzw. efekt *boomerangowy* – czyli nacisk, jaki wywierały struktury zachodnie (głównie amerykańskie) na nasze elity np. w zakresie absorpcji funduszy, przyjmowania nowych wzorów kulturowych, współpracy z trzecim sektorem. Organizacje infrastrukturalne przyczyniły się także do odzyskiwania kultury społecznikowskiej. Udało się wyzwolić ducha wspólnoty i doprowadzić do zmiany – wytworzyło się środowisko, które się zintegrowało i nastąpiła pewna zmiana kulturowa. Przy tym trzeba pamiętać, że organizacje te cały czas wykonują swoją normalną pracę, czyli poradnictwo, udzielanie informacji, itd. Mają także olbrzymi wkład w zmiany w prawie, jakie się dokonały w ostatnich latach i tzw. demokratyzację demokracji (*prof. Piotr Gliński w: Sieć SPLOT, red. M. Dobranowska-Wittels, Warszawa 2006*).

Centra Wspierania Organizacji Pozarządowych

Najbardziej chyba kojarzoną z organizacjami wspierającym grupą instytucji są tzw. centra wsparcia organizacji pozarządowych. Centra te zwiększają uczestnictwo obywateli w procesie budowania demokracji w Polsce poprzez wzmocnienie organizacji pozarządowych działających w dziedzinie problematyki społeczno-ekonomicznej oraz promowanie współpracy międzysektorowej. Z ich usług korzystają zorganizowane - zarówno formalnie, jak i nieformalnie - lub organizujące się grupy obywateli działające nie dla zysku oraz osoby indywidualne, grupy społeczne i instytucje, o ile ich działania i zainteresowania idą w kierunku budowy społeczeństwa obywatelskiego. Praktyka funkcjonowania centrów wsparcia pokazała, że ośrodki takie:

- zwiększają umiejętności zarządzania i długofalowego działania organizacji pozarządowych;
- zwiększają integrację i współpracę między instytucjami państwowymi i samorządowymi a działaczami pozarządowymi;

- wspierają współpracę pomiędzy organizacjami pozarządowymi;
- wdrażają nowatorskie programy wspierające rozwój społecznego uczestnictwa;
- kumulują i propagują wiedzę o organizacjach pozarządowych.

Pomysł powołania pierwszych centrów wsparcia zrodził się wśród działaczy wiodących organizacji pozarządowych i współpracujących z nimi przedstawicieli administracji publicznej na początku lat 90. Był to okres przełomowy dla III sektora w Polsce, od kiedy sejm w 1989 r. uchwalił ustawę „Prawo o stowarzyszeniach”. Wówczas to aktywni obywatele otrzymali instrument pomocny do zrzeszania się i prowadzenia niezależnej działalności społecznej, dotychczas tłumionej lub co najmniej reglamentowanej przez rząd. Z tamtymi latami wiąże się również powstanie zrębów systemu wsparcia sektora pozarządowego, co przypomina Piotr Frączak: „To wówczas powstały pierwsze instytucje wspierające, takie jak np. Fundacja dla Polski (jej celem w początkowym okresie działalności było wspieranie polskich organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwoju polskiej demokracji), Fundacja Pomoc Społeczna SOS (jej misją było m.in. wspieranie merytorycznie i finansowo organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich zajmujących się pomocą społeczną w swoim najbliższym otoczeniu), Biuro Informacji o Fundacjach i Stowarzyszeniach - BIFIS, które m.in. organizowało szkolenia dla polskich działaczy pozarządowych (włączone później, co w kontekście ES może mieć znaczenie symboliczne, w działalność Fundacji Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych - FISE, która odłączyła się wówczas od Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej - FRDL). Wtedy tworzyły się początki ogólnopolskich baz danych (powstał np. Bank Danych Inicjatyw Samopomocowych przy Komitecie Obywatelskim) i systemu wymiany informacji: powstały pisma <Asocjacje> i <Pomost>” (*P. Frączak, Rola infrastruktury III sektora w budowie ekonomii społecznej w Polsce, 2006*).

W środowisku liderów wymienionych organizacji pojawiło się wkrótce przekonanie, że powstające organizacje pozarządowe potrzebować będą stałej pomocy i wsparcia – nie tylko finansowego – w ich profesjonalnym rozwoju. Jan Jakub Wygnański, człowiek-instytucja III sektora: "Na początku lat 90. powstały w Polsce organizacje, które można określić jako tzw. infrastrukturę trzeciego sektora. Powstała nawet infrastruktura infrastruktury – w ten chyba sposób trzeba nazwać organizacje takie jak SPLOT czy Klon/Jawor. Polska była zresztą krajem, w którym koncept tzw. infrastruktury i pomocy

technicznej dla organizacji wyraźnie i od samego początku intencjonalnie odróżniany był od inicjatyw, których celem miało być rzecznictwo interesów sektora. Pierwotnie mieliśmy być (jako infrastruktura) przede wszystkim <technokratami> – w dobrym znaczeniu tego słowa, a nie <politykami> do spraw trzeciego sektora. Później, z różnych powodów, rozdział ten był trudny do utrzymania” (w: *Sieć SPLOT*, red. M. Dobranowska-Wittels, Warszawa 2006).

To wówczas, w 1992 r. osoby związane z Fundacją Pomoc Społeczna SOS, FISE, BIFiS, Fundacją Batorego, Bankiem Danych Klon/Jawor oraz Fundacją dla Polski i Wojewódzkim Zespołem Pomocy Społecznej w Warszawie utworzyły BORIS – Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Samopomocowych (obecnie „Społecznych”) jako pierwsze w Polsce centrum wsparcia III sektora. W 1993 r. środowisko pomorskie utworzyło Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych. Z czasem zaczęły powstawać podobne inicjatywy, czasem samodzielnie, najczęściej jednak z inicjatywy istniejących i skupionych w Sieci SPLOT ośrodków wsparcia. W początkowym okresie rozwoju centrów wsparcia ważną była współpraca z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej.

Paweł Łukasiak, pierwszy prezes BORIS, późniejszy dyrektor Departamentu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi MPiPS, obecnie prezes Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce: „Wszystko zaczęło się jeszcze w czasach mojej pracy w Komitecie Obywatelskim przy Lechu Wałęsie. Miałem wówczas przyjemność współpracować z Kubą Wygnańskim przy tworzeniu zespołu ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi. Było to związane z napływającymi z zagranicy ofertami pomocy dla inicjatyw obywatelskich. Wtedy też Kuba Wygnański zaczął tworzyć pierwszą bazę danych o organizacjach pozarządowych Klon. Z Komitetu Obywatelskiego trafiłem do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Tam wówczas spotkało się wiele osób, które – pod wodzą takich autorytetów jak Jacek Kuroń, Joanna Staręga-Piasek i Irena Wójcicka – na nowo kształtowały polską politykę społeczną. Pracując tam, odpowiadałem m.in. za współpracę z organizacjami pozarządowymi. Tworzyliśmy pierwsze programy dla organizacji pozarządowych. Nie była to łatwa praca, ponieważ trzeba sobie uświadomić, że wtedy naprawdę niewielu urzędników administracji publicznej uznawało wartość i istotną rolę organizacji pozarządowych.

W trakcie naszej pracy, zdaliśmy sobie sprawę także z tego, że cały trzeci sektor pozbawiony jest instytucji wspierających, infrastruktury. Wówczas uruchamiany był w Polsce program PHARE SED 022. Wspólnie z Peterem Newmanem, który był konsultantem Unii Europejskiej skierowanym do pomocy w przygotowaniu programów przedakcesyjnych w MPiPS, zaplanowaliśmy zręby 2 pierwszych programów dla organizacji infrastrukturalnych: tworzenie bazy organizacji pozarządowych oraz tworzenie Regionalnych Ośrodków Wsparcia, tzw. ROW. Spotykaliśmy się z organizacjami, jeździliśmy po całym kraju w poszukiwaniu partnerów, kontaktów. W rezultacie tego projektu, w 5 miastach – Warszawie, Poznaniu, Lublinie, Katowicach i Gdańsku – powstały ROW. To właśnie one później połączyły się w sieć, dzisiejszy SPLOT” (w: *Sieć SPLOT*, red. M. Dobranowska-Wittels, Warszawa 2006).

Sieć SPLOT – przykład współpracy organizacji wspierających

Największe, nastawione na ustawiczny wzrost własnego profesjonalizmu centra współpracują ze sobą w ramach ogólnopolskiego związku stowarzyszeń Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT. Misją SPLOT jest wspieranie budowy społeczeństwa obywatelskiego, którego integralnym elementem są organizacje pozarządowe i inne inicjatywy obywatelskie. Wsparcie to dokonuje się poprzez prowadzenie analiz i badań, tworzenie ogólnie dostępnych banków informacji istotnych dla funkcjonowania sektora pozarządowego, zagwarantowanie poradnictwa dla tworzących się i istniejących już organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich, prowadzenie szkoleń oraz opracowywanie i wdrażanie nowatorskich w skali regionu lub kraju programów społecznych.

Sieć jako rezultat współpracy niezależnych organizacji powstała dzięki realizacji Projektu PHARE 022, w którym ośrodki wspierające były integralnym elementem. Ich działalność polegała początkowo na udzielaniu poradnictwa i informacji fundacjom i stowarzyszeniom, które starały się o dotację z funduszu PHARE. W 1993 r. istniały tylko dwa ośrodki, które świadczyły tego typu usługi: BORIS w Warszawie i Regionalne Centrum w Gdańsku. Tworząc trzy nowe centra do obsługi projektu wzorowano się na doświadczeniach tych właśnie organizacji. W Lublinie ośrodek utworzono przy Środkowoeuropejskim Centrum

Ekonomii Działania Społecznego, dwa następne powstały w Poznaniu i Katowicach. Od początku centrom towarzyszył Bank Danych o Organizacjach Pozarządowych Klon/Jawor. Wszyscy ci partnerzy w 1994 r. rozpoczęli wspólną działalność w ramach sieci, potwierdzoną formalnie podpisaną w listopadzie 1996 roku umową o współdziałaniu, przy czym w 1997 r. struktura ta przyjęła nazwę Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT, a w 2003 została sądownie zarejestrowana jako stowarzyszenie stowarzyszeń.

Dr Andrzej Juros, pierwszy Przewodniczący Sieci: "Był to okres sprawdzania się poszczególnych organizacji w swojej roli służebnej wobec innych stowarzyszeń i fundacji. Regionalne Ośrodki Wsparcia były rozpoznawalnym elementem sektora. Zarówno wśród organizacji, jak i w relacjach z administracją cieszyły się dużym uznaniem. Jednocześnie był to dla nas trudny czas, kończył się program PHARE SED 022, przyszłość nie była zbyt klarowna, jeśli chodzi o finansowanie zadań. W sytuacji utraty partnerskich relacji z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej, naturalne stawało się większe zintegrowanie działań i wspólne poszukiwanie rozwiązań. Jednym z cenniejszych osiągnięć była wspólna decyzja o kontynuowaniu misji służenia sektorowi w dotychczasowej formule działania. Chociaż istniały obawy o zmniejszenie autonomii poszczególnych ośrodków, to jednak przeważyła solidarność i poczucie odpowiedzialności za losy sektora pozarządowego" (w: *Sieć SPLOT, red. M. Dobranowska-Wittels, Warszawa 2006*).

Od początku powstania ośrodki Sieci SPLOT inicjowały i wspierały rozwój ważnych dla sektora pozarządowego organizacji i sieci organizacji jak Centra Wolontariatu, Fundusze Lokalne (wspólnie z Akademią Rozwoju Filantropii), Biura Porad Obywatelskich (wspólnie ze Związkiem Biur Porad Obywatelskich) oraz Centra Aktywności Lokalnej. Sieć SPLOT zrealizowała też kilkanaście programów i projektów, w tym m.in. Partnerstwo dla III sektora, EURO-NGO – program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, Masz Głos, Masz wybór, projekty finansowane przez Fundusz Inicjatyw Obywatelskich oraz Fundację Motta, a także EQUAL – W poszukiwaniu polskiego modelu ekonomii społecznej. Ponadto ośrodki Sieci SPLOT wydały ponad 180 tys. egzemplarzy czasopism (m.in. ROCZNIAK, SOCIUS, LOS – Czasopismo Samopomocy Społecznej, POZARZĄDOWIEC, GAZETA.NGO.PL) oraz ponad 100 tytułów publikacji (poradników, informatorów, podręczników - m.in. 3W, biblioteka BORIS i in.).

Paweł Jordan, prezes BORIS: „Powstanie i rozwój dużych i silnych sieci wsparcia – to uważam za niewątpliwy sukces, tym bardziej, że po drodze trzeba było pokonać wiele trudności. Wielu jest sceptyków, którzy nie wierzą w sieciowanie. Dla mnie jest to najświeższy i najważniejszy światowy pomysł na współpracę. Tworzenie różnych konstelacji relacji międzyludzkich. Na to nakłada się współpraca i dopiero z tego mamy nową jakość. Gdy popatrzymy na ilość i różnorodność programów, które były i są realizowane – także można mówić o sukcesie. Chociaż być może one powinny się bardziej przenikać. Powstanie Centów Wolontariatu, Sieci Splot, Stowarzyszenia Trenerów Organizacji Pozarządowych, Funduszy Lokalnych, Biur Porad Obywatelskich, Centrów Aktywności Lokalnej, Forum Inicjatyw Pozarządowych, wielu pozarządowych federacji regionalnych i ogólnopolskich. Te organizacje tworzą przestrzeń wsparcia na różnych poziomach: dla pojedynczego człowieka, organizacji. Są także ważne dla podejmowania współpracy pomiędzy samymi organizacjami, organizacjami a sektorem publicznym, a także światem biznesu. Bez nich nie można byłoby mówić o dynamicznym rozwoju trzeciego sektora” (w: *Sieć SPLOT*, red. M. Dobranowska-Wittels, Warszawa 2006).

Jak sytuuje się Sieć SPLOT na tle innych modeli wsparcia III sektora? Pewną podpowiedzią mogą być konkluzje z badań nad organizacjami infrastrukturalnymi, jakie dr Ryszard Skrzypiec w 2004 r. przeprowadził w dwóch województwach, pomorskim i śląskim: „W zakresie współpracy z instytucjami publicznymi warto wskazać na rozwój w szeregu gminach - często z inicjatywy regionalnych ośrodków infrastrukturalnych – instytucji pełnomocników ds. organizacji pozarządowych, pełniących funkcje lokalnej infrastruktury. Zjawisko braku ciągłości na poziomie regionalnym instytucji ogólnopolskich: nałożenie regionalnych map infrastruktury na mapę ogólnopolską przekonuje o wyraźnej dominacji tej drugiej. Ilość podmiotów działających na poziomie ogólnopolskim jest niewspółmiernie duża w stosunku do ilości podmiotów działających na poziomie regionów. Podobne zjawisko obserwujemy, jeśli chodzi o branże i formy działania. Co więcej, niektóre organizacje z poziomu ogólnopolskiego inwestują w tworzenie jednostek operacyjnych na poziomie lokalnym - nierzadko w postaci samodzielnych organizacji - z pominięciem poziomu regionalnego. W efekcie regionalna infrastruktura w miarę dobrze rozwinęła się w tylko kilku obszarach: tzw. infrastruktura ogólna, w obszarze pomocy społecznej, inicjatyw młodzieżowych. Analiza

sponsorów ujawnia zjawisko braku systemu finansowania rozwoju infrastruktury na poziomie regionów. Instytucje samorządu wojewódzkiego zdają się wykazywać niewielkie zainteresowanie tą problematyką” (*R. Skrzypiec, Regionalne mapy infrastruktury III sektora w Polsce – pomorskie i śląskie, Warszawa 2004*).

Jak widać, na tym tle dobrze wypada polityka ośrodków Sieci SPLOT (definiowanych tu jako „regionalne organizacje infrastrukturalne” realizujące „wsparcie ogólne”), która zakłada pomoc w tworzeniu regionalnych centrów wsparcia, pomaga samorządom w powoływaniu pełnomocników i koordynatorów ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, a nawet inspiruje władze wojewódzkie i samorządowe do wyodrębniania w otwartych konkursach ofert odrębnej puli środków na działania wspierające. Przykładem tego ostatniego może być Program Współpracy Wojewody Mazowieckiego oraz Program Współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego – oba wspierają finansowo działania infrastrukturalne. Nowatorskim pomysłem jest też powstanie w województwie małopolskim całej sieci Małopolskich Ośrodków Wsparcia Organizacji Pozarządowych, zlokalizowanych za pieniądze Urzędu Marszałkowskiego w największych miastach regionu przy wiodących organizacjach infrastrukturalnych.

Warto też przypomnieć rolę, jaką centra wspierania skupione w Sieci SPLOT odegrały w tworzeniu Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych OFOP. O potrzebie powołania takiej krajowej reprezentacji sektora pozarządowego dyskutowano właściwie już od I Forum Inicjatyw Pozarządowych w 1995 r. w Gdańsku. Liczne próby zaanimowania samego procesu tworzenia federacji ogólnopolskiej paliły na panewce do momentu włączenia się Sieci SPLOT we współpracę ze Stowarzyszeniem na Rzecz FIP. Ośrodki, które w ostatnich latach inkubowały liczne federacje regionalne (m.in. Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych, Federacja Organizacji Służebnych MAZOWIA, Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych), aktywnie włączyły się w organizowanie lokalnych dyskusji koncentrujących się wokół ewentualnej potrzeby powołania krajowej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zorganizowano kilkadziesiąt mniejszych i większych spotkań z przedstawicielami sektora pozarządowego, w trakcie których dyskutowano o możliwości i konieczności utworzenia ogólnopolskiej federacji organizacji pozarządowych.

Efektom niemalże dwuletniego procesu była decyzja o powołaniu OFOP w 2003 r. Łukasz Domagała, jeden z byłych przewodniczących (prezesów) Sieci SPLOT: „Dzięki wieloletniej współpracy, budowaniu zaufania i dzieleniu się doświadczeniami, ludzie tworzący SPLOT nie przegapili ważnego momentu i wykorzystali szanse rozwoju. Te doświadczenia pomogły w animowaniu i wspieraniu procesu federalizacji w całej Polsce, bliska współpraca Sieci SPLOT i Stowarzyszenia na rzecz FIP odegrała w nim ogromną rolę” (w: *Sieć SPLOT*, red. M. Dobranowska-Wittels, Warszawa 2006).

Obecnie (2019) Sieć SPLOT i organizacje członkowskie mają swoje struktury w 19 miastach: Słupsku, Gdańsku, Elblągu, Olsztynie, Ełku, Poznaniu, Lesznie, Białymstoku, Wrocławiu, Wałbrzychu, Jeleniej Górze, Łodzi, Skierniewicach, Łęczycy, Piotrkowie Trybunalskim, Sieradzu, Kutnie, Warszawie, Krakowie. Biuro Sieci SPLOT w Warszawie zatrudnia 2-3 pracowników i współpracowników. W zależności od potrzeb biuro jest wspierane wolontariuszami lub stażystami, jednak zasadnicza praca merytoryczna biur opiera się na zasobach kadrowych wszystkich 10 Ośrodków Sieci, które liczą ponad 170 stałych pracowników/pracowniczek etatowych (największy Ośrodek – 50 osób, najmniejszy – 10, średnia - 20 osób zatrudnionych). Działania ośrodków są ponadto wspierane przez blisko 300 stałych współpracowników/współpracowniczek. W ramach wolontariatu z ośrodkami współpracuje 120 osób. Sieć SPLOT dysponuje profesjonalną i certyfikowaną kadrą ok. 20 trenerów (wielu posiada certyfikat Stowarzyszenia Trenerów Organizacji Pozarządowych) oraz ok. 30 informatorów, 25 animatorów i 50 doradców z różnych zakresów (ekonomia społeczna, organizacje pozarządowe, współpraca NGO z samorządem, EFS, animacja społeczna, konsultacje, planowanie strategiczne itp.) SPLOT i jego ośrodki z powodzeniem realizują kilkadziesiąt projektów rocznie, a ich łączny budżet wynosił w 2017r. ponad 30 mln zł. Większość z organizacji członkowskich SPLOT prowadzi też Ośrodki Wspierania Ekonomii Społecznej – w Sieci funkcjonuje 15 OWES.

Wśród dotychczasowych partnerów i donorów Sieci SPLOT należy wymienić m.in. MRPiPS oraz MIiR (m.in. wspólna realizacja projektów, dofinansowanie projektów), NIW (dofinansowanie projektu), Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych (wspólna realizacja projektów, bycie organizacją członkowską), Fundacja im. S. Batorego (Partnerstwo dla III sektora, Masz głos – masz wybór i in.), Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

(Program EURO-NGO), Związek Miast Polskich (stała współpraca), środki EOG, Wydawnictwo Municipium. Przez kilka lat bazowe usługi świadczone przez ośrodek Sieci finansowane były z dotacją amerykańskiej Fundacji Ch.S. Motta. Ośrodki mają bardzo dobrą współpracę z setkami JST, a liderzy dwóch organizacji członkowskich Sieci SPLOT zostali powołani na stanowiska zastępcy prezydenta Słupska i zastępcy prezydenta Rybnika.